Laboratoriumgeneeskunde

24-uurs urine verzamelen

Voor onderzoek is het nodig dat u uw urine (plas) van een hele dag en nacht verzamelt. Dit noemen we '24-uurs urine'. In deze folder leest u hoe u 24-uurs urine verzamelt en inlevert voor onderzoek.

Voorbereiding: wat heeft u nodig?

Zorg ervoor dat u de volgende dingen bij u heeft, voordat u begint met 24-uurs urine verzamelen:

- Deze folder (24-uurs urine verzamelen).
- Een urinebokaal om de urine in op te vangen. Dit is een oranje vierkante verzamelfles.
- (Soms) een doorzichtig buisje met lichtbruine dop. Als u dit niet heeft gekregen, heeft u dit niet nodig.

Aandachtspunten

Ontlasting en menstruatie tijdens urine verzamelen

Zorg dat de urine niet verontreinigd wordt door ontlasting. Indien u menstrueert, verzamel dan géén urine tijdens uw menstruatie. Urine waar ontlasting of menstruatiebloed in zit is niet bruikbaar voor het laboratoriumonderzoek.

Dieet

Afhankelijk van het onderzoek mag u soms niet alles eten en/of drinken voorafgaand en/of tijdens de urineverzameling. Uw arts heeft u uitgelegd (soms ook via informatie in een andere folder) wat u wel of niet mag eten en/of drinken.

Urine vergeten op te vangen

Als u gedurende de 24 uur één keer vergeet urine op te vangen is het onderzoek mislukt. U gooit de reeds verzamelde urine weg, spoel de bokaal om met water (geen zeep) en u begint de volgende ochtend opnieuw met verzamelen.

Moet u twee dagen verzamelen (dus 2 keer 24 uur)?

Dan is het de bedoeling dat u het onderstaande stappenplan voor een tweede keer volgt vanaf stap 2, en de urine verzamelt in een nieuwe bokaal. Van deze tweede verzameling vult u de datum, starttijd (is hetzelfde als de eindtijd van verzameling 1), eindtijd en de hoeveelheid verzamelde urine in op het invulformulier onder ‘Tweede 24-uurs verzameling’.

Meer plassen dan 3 liter

Verwacht uw arts dat u over een periode van 24 uur meer plast dan 3 liter? Dan krijgt u 2 bokalen mee. U telt dan de hoeveelheid gespaarde urine van de 2 bokalen bij elkaar op en vult dit in op het invulformulier.

Wanneer levert u de urine in?

Breng de verzamelfles(sen) met urine de ochtend waarop u klaar bent met de verzameling naar de poli Bloedafname (zie locatie en openingstijden onderaan het invulformulier).

Is dit voor u niet mogelijk?

Dan mag u de urine hooguit twee dagen in de koelkast bewaren. Overleg dit echter van tevoren met de poli Bloedafname (bijvoorbeeld op het moment dat u de bokaal haalt). Dit kan namelijk niet voor alle onderzoeken.

Hoe verzamelt u 24-uurs urine?

Stap 1. Als u in de ochtend opstaat, plast u eerst uit in het toilet. Let op dat u volledig uitplast. Deze plas wordt **niet** bewaard in de bokaal.

Stap 2. Noteer op het invulformulier de datum en de tijd van uitplassen in het toilet. Dit is de starttijd van de verzameling.

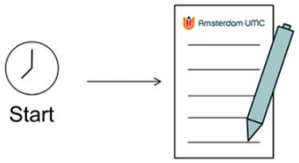

Stap 3. Verzamel urine van de rest van de dag, avond en nacht **in** de bokaal. Plas in een schone maatbeker en giet dit over in de bokaal. Zorg dat u geen plas verliest bij het overgieten.

Stap 4. De eerste plas van de volgende ochtend verzamelt u ook **in** de bokaal. Daarna is de 24-uurs verzameling afgerond.

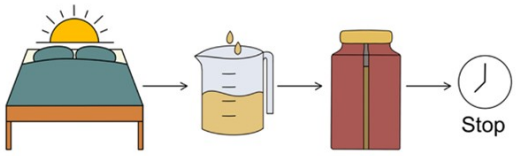

Stap 5. Noteer op het invulformulier:
a. Datum en eindtijd van het verzamelen, dit is dus na de ochtendplas op dag 2.
b. De totale hoeveelheid urine die u in de bokaal heeft verzameld. Lees deze hoeveelheid af met behulp van de maatstreepjes aan de zijkant van de bokaal.

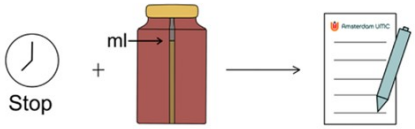

Stap 6. Sluit de bokaal goed af en bewaar deze in de koelkast. Breng de bokaal met urine samen met het invulformulier naar de poli Bloedafname.

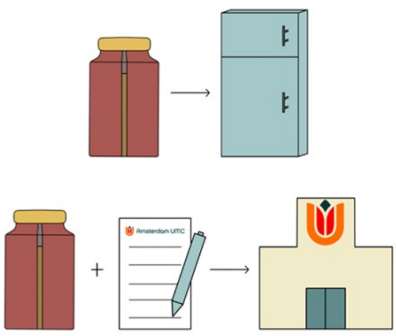

Illustraties: Rosalie C. Martens

VOLGENDE STAP ALLEEN ALS U EEN DOORZICHTIG URINEBUISJE ONTVANGEN HEBT

Hoe haalt u een urinemonster uit de bokaal?

Het urinebuisje heeft een lichtbruine dop. U neemt hiermee een urinemonster uit de bokaal op deze manier:

Het urinebuisje heeft een lichtbruine dop. U neemt hiermee een urinemonster uit de bokaal op deze manier:

1. Controleer of de bokaal goed is afgesloten met de gele afsluitdop om morsen te voorkomen.
2. Meng de urine in de bokaal door deze rustig 4 tot 5 keer ondersteboven te houden en weer rechtop te zetten.
3. Verwijder de sticker van de gele afsluitdop van de bokaal. Let op, de dop is scherp.
4. Neem nu het buisje en druk de bruine dop van het buisje op de grijze punt in de afsluitdop. Het buisje wordt nu volgezogen met urine.
   - Bij twee 24-uurs verzamelingen neemt u van elke bokaal een apart buisje af, dus twee buisjes in totaal. Noteer op het buisje uit welke bokaal de urine is uitgevuld (welke dag).
   - Indien u meer dan 3 liter heeft geplast en dus binnen 24 uur 2 bokalen nodig heeft gehad voor de verzameling dan hoeft u niet het buisje te vullen, maar levert u beide bokalen in.
5. Schrijf uw naam, geboortedatum en de hoeveelheid urine in de bokaal op de sticker van het buisje. U kunt de bokaal weggooien.

Invulformulier 24-uursurine verzamelen

Indien u een papieren labformulier heeft meegekregen, mag u onderstaande gegevens ook op dat formulier noteren.

Naam	
Geboortedatum	
Patiëntennummer	
24-uurs verzameling	
Startdatum	
Starttijd	
Einddatum	
Eindtijd	
Hoeveelheid urine (ml)	
Tweede 24-uurs verzameling *(alleen invullen als u twee keer 24-uur verzamelt)*	
Startdatum	
Starttijd	
Einddatum	
Eindtijd	
Hoeveelheid urine (ml)	

Waar levert u de urine en dit formulier in?

Dit formulier levert u samen met uw verzamelde urine in bij het loket van de poli Bloedafname. Zonder deze informatie kan uw urine niet in behandeling genomen worden.
De verzamelde urine kan één of meer bokalen zijn en één of meer buisjes.

Locatie AMC, poli Bloedafname
Gebouw Q, begane grond, route 41
Op werkdagen geopend tussen 08:00 en 17:00 uur voor materiaalafgifte
Telefoon: 020 - 566 58 77 of 020 - 566 23 84

Locatie VUMC, poli Bloedafname
Receptie P, polikliniekgebouw eerste etage
Op werkdagen geopend tussen 07:30 en 17:00 uur
Telefoon: 020 - 444 54 16